

Naturvårdsverket
Avdelningen för planering, prövning och tillsyn
106 48 STOCKHOLM

Datum: 2025-11-26
SMHI Dnr: 2022/2364/10.1
Er referens: NV-09719-22

registrator@naturvardsverket.se

kopia: espoo@naturvardsverket.se

Yttrande över – Samråd enligt konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) gällande transmissionssystem för anslutning av vindkraft på Bornholms Energi-ö

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har följande synpunkter avseende de sjökablar som avses att läggas ut på havsbotten.

Sjökablarna består av plaster såsom polypropylen och metaller såsom bly och eventuellt koppar. Ackumulation av dessa material i havet är ett växande miljöproblem. Ett flertal fysiska, kemiska och biologiska faktorer i den marina miljön kan leda till att plaster bryts ner till allt mindre beståndsdelar (Wayman och Niemann et al., 2021¹). De mindre delarna, såsom mikro- och nanoplast, kan bioackumuleras och har visats kunna skada marint liv genom att exempelvis orsaka inflammationer, oxidativ stress och verka hormonstörande (Wayman och Niemann et al., 2021).

I tillägg innehåller plasten ofta tillsatser som kan ha negativa effekter på marina organismer (Wayman och Niemann et al., 2021), och utöver själva plastmaterialet så kan bly och koppar korrodera och spridas i former som är giftiga för marint liv.

Vidare bör ett kumulativt perspektiv beaktas av redan existerande kabelmaterial på havsbotten, liksom de tusentals kilometer med kablar som kan komma att installeras framöver, bland annat som resultat av havsbaserade vindparker. För att minska både miljöpåverkan och eventuella kostnader i avvecklingsfasen så rekommenderar därför SMHI att kabelförläggningen utförs på ett sätt som underlättar återupptagning och eventuell materialåtervinning i senare skeden.

¹ Wayman, C., Niemann, H., 2021. The fate of plastic in the ocean environment – a minireview. Environ. Sci.: Processes Impacts, 23, 198

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

I tillägg till ovanstående anser myndigheten att det finns ett behov av en övergripande utvärdering av den omfattande utbyggnad av infrastrukturanläggningar som kan påverka miljön i haven runt Sverige. Den tilltagande planeringen av vindkraftparker i Östersjön, inklusive Bottenhavet och Bottenviken, kan leda till gränsöverskridande miljöeffekter, vars lösning ligger i ett internationellt samarbete.

Därför menar SMHI att ett överordnat och multinationellt havsråd med överblick över hela Östersjöns miljö, ska ges möjlighet att kartlägga de kumulativa miljöeffekterna av samtliga projekt. En sådan övergripande kartläggning skulle medföra att gränsöverskridande påverkan bättre kan beaktas i Östersjöländernas beslut om enskilda anläggningar i aktuella områden.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Jörgen Öberg.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering